

FRITZI OG REVOLUSJONEN

Filmstudieark for 5.-7. trinn
Forfatter: Elsebeth Hansen

FRITZI OG REVOLUSJONEN

Regi: Ralf Kukula, Matthias Bruhn
Manus: Beate Völcker

Land: Tyskland, Belgia, Luxembourg
Spilletid: 89 min

Dette studiearket er et dansk studieark produsert av Det Danske filminstitutt. Oppgavene kan lett tilpasses for å passe til elever ved norske skoler. [Studiearket i sin helhet finner du også på nett.](#)

Et undervisningsmateriale til animationsfilmen 'Fritzi og revolutionen' om situationen i Østtyskland op til Murens fald i 1989 set fra pigen Fritzis perspektiv. Veninden Sophie vender ikke tilbake fra ferie i Ungarn, og Fritzi setter alt ind på at genforene Sophie og hendes hund, som hun måtte efterlade i DDR. Det kræver mod og ihærdighed i det østtyske samfund, hvor Stasis øjne er overalt.

Få baggrundsviden og ideer til temaer. Find analyser og konkrete arbejdsforslag. Fokus i undervisningsmaterialet er at give indsigt i filmens temaer, indhold og form. Undervisningsmaterialet er skrevet til læreren. I indholdsfortegnelsen og via link ligger [elevark til dansk \(pdf\)](#) og et [elevark til tysk \(pdf\)](#). De indeholder spørgsmål og opgaver, som understøtter de faglige mål og er relateret til emnerne i '[Fag og temaer](#)' og 'Filmfaglige vinkler'.

INNHOLD

1.0	FAGLIGT FOKUS	2
2.0	FAG OG TEMAER	2
2.1	FRIHED OG FORANDRING	2
2.2	FÆLLESSKAB, VENSKAB OG MOD	4
3.0	FILMFAGLIGE VINKLER	5
3.1	ANIMERET HISTORISK FORTÆLLING	5
3.2	FILMENS ANSLAG	6
4.0	Elevark dansk følger	6
5.0	Elevark tysk følger	6

1.0 FAGLIGT FOKUS

Fag og temaer dansk:

- Frihed og forandring
- Fællesskab, venskab og mod

Fag og temaer tysk:

- Die Wende

Animeret historisk fortælling dansk:

- Filmens anslag: billedbeskæring, kamerabevægelser og farver
- Dramaturgi: tre-akter-modellen

Animeret historisk fortælling tysk:

- Filmplakat og trailer

Tværfagligt og i den understøttende undervisning i 7. klasse kan filmen belyse historiefagets kanonpunkt "Murens Fald". Man kan også tænke billedkunst ind i et tværfaglig forløb med dansk. Se mere under 'Fag og temaer'.

2.0 FAG OG TEMAER

2.1 FRIHED OG FORANDRING

'Fritzi og revolutionen' handler om den fredelige revolution i DDR, der i efteråret 1989 førte til Tysklands genforening. Filmens målgruppe, børn fra 10 år, kan leve sig ind i filmens fiktive [hovedkarakter](#) Fritzi, der med et barns uvidenhed om politik og samfundsstrukturer i begyndelsen handler intuitivt og uskyldigt.

Filmen tyske undertitel 'Eine Wende-Wunder-Geschichte' understreger, at filmen er en eventyrlig og magisk historie, eine Wunder-Geschichte, om forandringstiden, die Wende, i DDR op til murens fald. Historiens lykkelige slutning, hvor pigerne genforenes ved den åbne grænseovergang står i skærende kontrast til skudepisoden ved grænsehegnet i filmens [anslag](#). [Personen](#) her betaler den højeste pris for sit ønske om at finde friheden på den anden side af hegnet, i Vesttyskland.

Filmen kan ses som en [coming of age](#)-historie, hvor hovedkarakteren, Fritzi, gennemgår en udvikling fra et uvidende barn til en mere moden, selvsikker og oprørske pige. Undervejs i filmen bliver hun konfronteret med begivenheder, der får hende til at sætte sig op imod autoriteterne i sit liv: forældrene, læreren og det socialistiske styre.

Fritzi og revolutionen

Foto: Angel Films

Da Fritzi tilfældigt ser et indslag i tv med store menneskemængder, der flygter fra Ungarn til Østrig, indser hun, at Sophie og hendes mor nok ikke bare er på ferie i Ungarn. Hendes mor må besvare Fritzis mange spørgsmål om Sophie og hendes mors flugt: Hvorfor er de flygtet, hvem var mændene, der gennemsøgte deres lejlighed, og vidste moren noget om Sophies mors flugtplaner? Svarene gør det klart for Fritzi, hvor magtfuld Stasi er. Fritzi oplever at blive overvåget og forfulgt af Stasi, da hun viser interesse for at rejse til Ungarn med hunden Sputnik. Senere bliver hun anholdt og afhørt af grænsevagterne. I hendes øjne helt uretfærdigt. Hun har ikke andre hensigter end at hjælpe sin veninde, da hun forsøger at få hunden Sputnik gennem hegnet ind i Vesttyskland, hvor Sophie er hos sin bedstemor.

Fritzi bliver ved en tilfældighed en del af fællesskabet i Nikolaj Kirken, hvor borgerne i Leipzig samles hver mandag, og hun deltager aktivt og engageret i de fredelige, men ulovlige, mandagsdemonstrationer i Leipzigs gader. Sammen med østtyskere i andre byer, kæmper de for forandringer og frihed i Østtyskland. De kæmper for et åbent land med frie mennesker, der selv kan vælge studie, og for et land med menings- og rejsefrihed: "Für ein offenes Land mit freien Menschen". I skolen siger Fritzi Frau Liesegang imod, da hun kalder mandagsdemonstranterne banditter, og hun stiller kritiske spørgsmål til en grænsevagt, der er på besøg i klassen. Det bliver klart for Fritzi, at formålet med den lukkede grænse mellem Øst- og Vesttyskland ikke kun er at beskytte østtyskerne mod vesterlændingene, men at forhindre østtyskerne i at rejse ud af landet.

Filmen ender lykkeligt. Demonstrationerne har bredt sig til hele landet, og det politiske styre beslutter at åbne alle grænseovergange. Østtyskerne får deres frihed, og Sputnik krydser som den første grænsen og løber lige i armene på Sophie.

Der er geografiske og tekstrelaterede opgaver om "Die Wende" på [elevarket til tysk](#).

Fritzi og revolutionen

Foto: Angel Films

2.2 FÆLLESSKAB, VENSKAB OG MOD

Undervejs i historien samler Fritzi viden om den tid, hun lever i. Modig og handlekraftig indgår hun i de historiske begivenheder, der danner rammen om filmens fortælling. Hun udvikler sig til en selvstændig pige, der oplever fællesskabets kraft i kampen for sit folks og lands frihed.

I mange tyske familier er personlige oplevelser fra tiden før "Die Wende" og murens fald en del af en fælles familiefortælling. For de fleste danske børn og unge er det en ukendt historiefortælling. Ved at sammenligne deres egen familiefortælling med den tyske kan eleverne få forståelse for, at filmens temaer om fællesskab, venskab og mod er betydningsfulde på tværs af grænser og nationalitet.

I tværfaglige forløb kan temaerne indgå i følgende fag og aktiviteter:

Dansk og billedkunst

- Familiefortælling i tekst og billeder:
 - o Fremstil en foldebog på baggrund af egne oplevelser, fotoalbum og interviews med familiemedlemmer om begivenheder i Danmark

Understøttende undervisning: dansk og tysk

- Stopmotion-film om venskab og/eller fællesskab:
 - o Fortællinger om personlige venskaber: jævnaldrende, køn, skole, fritid
 - o Fortællinger om oplevelser i fællesskab med andre: interesser, familie, trossamfund
 - o Vælg en af fortællingerne, og fremstil et storyboard
 - o Omsæt fortællingen til tegninger: karakterer, kulisser og rekvisitter
 - o Producer en stopmotion-film

Under '[Links og litteratur](#)' er der hjælp til at lave storyboard og stopmotion-film.

3.0 FILMFAGLIGE VINKLER

3.1 ANIMERET HISTORISK FORTÆLLING

En fortælling beskriver et forløb med en begyndelse, en midte og en slutning. Den historiske fortælling binder historiske begivenheder, fakta og fiktion sammen i manuskriptforfatterens og filminstruktørens fortolkning.

Fortællingen i 'Fritzi og revolutionen' handler om den fredelige revolution i DDR, der i efteråret 1989 førte til Tysklands genforening. Filmens målgruppe, børn fra 10 år, kan leve sig ind i filmens fiktive [hovedkarakter](#) Fritzi, der med et barns uvidenhed om politik og samfundsstrukturer i begyndelsen handler intuitivt og uskyldigt.

Animationsfilmens styrke er at kunne formidle komplekse samfundsmæssige og historiske budskaber på en lettilgængelig måde. 'Fritzi og revolutionen' er lavet som en 2D-animationsfilm med flade og enkle figurer. Instruktør Ralf Kukula ser 2D-stilen som velegnet til at formidle det realistiske drama. De detaljerede, farverige tegninger af omgivelserne

efterligner det ægte tidsbillede af bl.a. huse, biler og gader i Leipzig.

For tilskueren er figurerne tydelige og genkendelige. Filmens skurke, Stasi-spionen, damen på rejsebureauet, politiet og læreren fru Liesegang, repræsenterer det forhadte styre og er afbildet i dunkle, grå og brune farver med alvorlige, vrede ansigtsudtryk. Filmens helt, Fritzi, er med sit lyse hår og hvide bluse letgenkendelig og sympatisk. Øjenbrynenes stilling, mundens og øjnenes facon afspejler tydeligt, hvordan begivenhederne påvirker hende.

Foto: Angel Films. [Totalbillede](#) fra klasseværelset. Elevernes ydre afspejler deres indre oplevelse af fru Liesengangs irettesættelse af Fritzi. Fru Liesegang signalerer magt og selvsikkerhed: ret ryg, tilbagetrukne skuldre, alvorligt ansigtsudtryk.

3.2 FILMENS ANSLAG

Filmens [anslag](#) fanger tilskueren og giver en oplevelse af filmens stemning, [konflikt](#) og [personer](#). [Supertotale billedbeskrivelser](#) kombineret med [total-](#) og [halvnære](#) billeder skaber overblik. Nedenstående framegrabs fra filmens første 4 minutter beskriver anslaget [virkemidler](#) og indgår i [elevarket](#) til dansk. Se bilaget [Framegrabs fra Fritzi og revolutionen \(pdf\)](#).

[For at jobbe med filmens anslag og dramaturgi følg denne link.](#)

4.0 Elevark dansk følger.

5.0 Elevark tysk følger